

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Cob/172/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114232984
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Fulcová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1114232984.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Fulcovej a členov senátu Mgr. Miriam Plavčákovej a JUDr. Blanky Malichovej, v právnej veci žalobcu: KLÁN Slovakia s.r.o., so sídlom Štefánikova 21, Bratislava, IČO: 35 959 371, zastúpeného: JUDr. Martin Janáč, advokát, so sídlom Wilsonova 3, Bratislava, IČO: 30 849 225, proti žalovanému: KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, právne zastúpený: JUDr. Felix Neupauer, so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava, IČO: 37 928 422, o vypratanie nehnuteľnosti, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava III č.k. B1-37Cb/161/2014-196 zo dňa 19.07.2023, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave uznesenie Mestského súdu Bratislava III č.k. B1-37Cb/161/2014-196 zo dňa 19.07.2023 zrušuje a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie konanie prerušil do nadobudnutia právoplatnosti rozsudku v konaní vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom, sp. zn. 19C/56/2022 zo dňa 02.12.2022.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie založil na ustanoveniach § 164 ods. 1, § 165 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej "CSP") a odôvodnil ho nasledovne:

„2. Na pojednávaní konanom dňa 19.07.2023 navrhol právny zástupca žalovaného prerušiť konanie až do nadobudnutia právoplatnosti rozsudku vo veci vedenej Okresným súdom Žiar nad Hronom, sp. zn. 19C/56/2022 zo dňa 02.12.2022, čo odôvodnil tým, že v predmetnom konaní sa prejednáva obdobná vec, v ktorej vystupuje totožný žalobca s tým rozdielom, že žalovaným je KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefánikova 17, Bratislava, IČO: 31 595 545, pričom žalobný návrh (petiť) je totožný so žalobným návrhom v tomto konaní.

3. Súd z rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom, ps. Zn. 19C/56/2022 zo dňa 02.12.2012 (č.l. 183) zistil, že tvrdenia právneho zástupcu žalovaného sú pravdivé, a že žalobné návrhy v oboch konaniach sú totožné, pričom predmetný rozsudok doposiaľ nenadobudol právoplatnosť.

....

7. Súd z vyššie uvedeného rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom zistil, že v predmetnom konaní sa rieši totožný nárok žalobcu, o ktorom už bolo rozhodnuté, avšak predmetné rozhodnutie do dnešného dňa nenadobudlo právoplatnosť. Vzhľadom na skutočnosť, že v prípade nadobudnutia právoplatnosti rozsudku OS Žiar nad Hronom, sp. zn. 19C/56/2022 a následnému splneniu uloženej povinnosti žalovaným bude petiť žaloby v tomto konaní nevykonateľný, resp. bol by to dôvod na späťvzatie žaloby, rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, nakoľko po posúdení účelu predmetného konania (vypratanie nehnuteľnosti) a rovnako tak vhodnosti, hospodárnosti a rýchlosti konania s poukazom na čl. 17 CSP, považoval súd za vhodné konanie prerušiť, až do nadobudnutia právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. zn. 19C/56/2022. Súd má za to, že nadobudnutím právoplatnosti “

3. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý žiadal, aby odvolací súd podľa § 388, § 234 ods. 2 CSP uznesenie súdu prvej inštancie zmenil, návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol a žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania.

4. Podané odvolanie žalobca odôvodnil tým, že podľa neho sú dané dôvody na odvolanie podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Nesprávnosť napadnutého uznesenia videl v tom, že súd prvej inštancie bez relevantného dôvodu prerušil toto konanie s odkazom na iné konanie prebiehajúce na inom súde prvej inštancie, smerujúce voči inému rušiteľovi práva (KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group). V tejto súvislosti považoval aj výrok napadnutého uznesenia za zmätočný, nakoľko nie je z neho jednoznačné dokedy je konanie v tejto veci prerušené. Podotkol, že výrok napadnutého uznesenia obsahuje odkaz na konkrétny rozsudok, ktorý (napr. v prípade jeho zrušenia odvolacím súdom alebo v prípade späťvzatia žaloby) nemusí nikdy nadobudnúť právoplatnosť.

5. Nepreskúmateľnosť napadnutého uznesenia ďalej videl v tom, že súd prvej inštancie žiadnym spôsobom neodôvodnil, ako rozhodnutie voči rušiteľovi práva na Okresnom súde Žiar nad Hronom má vplyv na rozhodnutie v tejto veci a ani prečo by petít žaloby (a neskorší výrok súdu) mal byť nevykonateľný. V samotnom bode 7. odôvodnenia napadnutého uznesenia absentuje (okrem samotnej poslednej nedokončenej vety) akákoľvek úvaha pre záver súdu prvej inštancie prerušiť konanie; nehovoriac o tom, prečo sa súd prvej inštancie odklonil od svojho predbežného právneho záveru o dôvodnosti žalobného nároku (hoci existencia rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom bola súdu známa viac ako mesiac od ostatného pojednávania).

6. Podľa žalobcu, vydaním napadnutého uznesenia súd prvej inštancie postupoval nielen v rozpore s § 164 CSP, ale aj v rozpore s čl. 17 CSP, pričom v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR vo veciach sp. zn. 3 Cdo 150/2010, sp. zn. 3Obo/7/2017 a sp. zn. 5Obdo/48/2020. V nadväznosti na označené rozhodnutia podotkol, že v konaní vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom sa neriešila a ani nerieši otázka aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, ani otázka pasívnej vecnej legitímácie žalovaného.

7. Žalobca bol názoru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nezávisí od otázky, ktorú nie je oprávnený riešiť, pričom nejde ani o prípad, ktorý by spadal pod okruh rozhodnutí uvedených v § 193 CSP. Navyše súd prvej inštancie nie je viazaný rozhodnutiami iných, prvoinštančných či odvolacích súdov, o vypratání, ale pri svojom rozhodovaní prihliada na ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít (Čl. 2 ods. 2 CSP). Podotkol, že bol to práve žalovaný, ktorý pôvodne v konaní odkazoval na - dnes už zrušené - rozsudky súdov vo veci vedenej na Okresnom súde Žiar nad Hronom a údajnú nevykonateľnosť žalobného petitu namietal až na ostatnom pojednávaní, a teda mal za to, že tento prostriedok procesnej obrany použil žalovaný neskoro (takmer 9 rokov od podania žaloby) a zjavne účelovo (čo by podľa názoru žalobcu nemalo vôbec požívať právnu ochranu - Čl. 5 CSP).

8. Podľa žalobcu ani závery súdu prvej inštancie ohľadom totožnosti žalobných návrhov v oboch konaniach (bod 3. napadnutého uznesenia) nie sú správne. Žalobca sa v oboch konaniach síce domáha vypratania nehnuteľnosti, avšak voči dvom rôznym rušiteľom jeho práva, ktorí na pozemku zanechali rôzne (nie totožné) hnutelné veci. Na pojednávaní konanom dňa 19. 07. 2023 uviedol (aj s poukazom na bod 28. uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 88/2020 zo dňa 24. 08. 2022), že pri žalobe o vypratanie nie je nutné špecifikovať každú hnutelnú vec, ktorá sa má vypratať, stačí identifikovať nehnuteľnosť. Konkrétne vykonanie rozsudku, ktorým sa určilo vypratanie nehnuteľnosti, upravuje Exekučný poriadok (§§ 181 až 183), a preto nie je nutné a potrebné v rozsudku súdu túto povinnosť rušiteľa práva bližšie špecifikovať. Ak by sme pripustili právny názor súdu prvej inštancie, že právoplatné rozhodnutie o vypratání vydané v prospech vlastníka (príp. oprávneného držiteľa) je prekážkou na domáhanie sa vypratania tej istej nehnuteľnosti voči inému rušiteľovi, potom by sme právo na užívanie nehnuteľnosti podstatne obmedzili a nemalo by charakter absolútneho práva. Vlastník (oprávnený držiteľ) by sa v tom istom čase nikdy nemohol domáhať svojho práva voči rôznym jeho rušiteľom, a to bez ohľadu na to, kedy (v akom časovom období príp. v akom časovom poradí) by k rušeniu vlastníckeho práva došlo. Navyše ak súd prvej inštancie mal za to, že sa vo veci rieši vec totožná s vecou vedenou na Okresnom súde Žiar nad Hronom (čo aj naďalej odmietame), mal postupovať v zmysle § 159 CSP.

9. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 379, § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

10. Podľa § 164 CSP, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

11. Vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP odvolateľ namietal okrem iného absenciu zákonného odôvodnenia a zmätočnosť výroku napadnutého uznesenia a vo vzťahu k

odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolateľ namietal to, že totožnosť predmetu konania vo vzťahu k inému konaniu by malo mať za následok zastavenie konania z dôvodu prekážky litispencie a nie prerušenie konania.

12. Vzhľadom na uvedené je potom namieste prieskum odvolaním napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie v rozsahu tých odvolacích dôvodov, ktoré odvolateľ v podanom odvolaní špecifikoval.

13. Podľa § 380 ods. 1 CSP /Viazanosť odvolacími dôvodmi/, odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

14. Podľa § 380 ods. 2 CSP, na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

15. Podľa § 125 ods. 1 CSP /Forma podania/, podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

16. Podľa § 42 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (OSP), podanie možno urobiť písomne, ústne do zápisnice, elektronickými prostriedkami alebo telefaxom. Podanie obsahujúce návrh vo veci samej alebo návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré bolo urobené elektronickými prostriedkami, treba doplniť písomne alebo ústne do zápisnice najneskôr do troch dní; podanie, ktoré bolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom, doplniť netreba. Podanie urobené telefaxom treba doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu. Na podania, ktoré neboli v tejto lehote doplnené, sa neprihliada.

17. Odvolací súd sa prednostne zaoberal tým, či súd prvej inštancie vydal napadnuté rozhodnutie na základe kvalifikovaného návrhu na prerušenie konania. Je potrebné poukázať na to, že v úvode odôvodnenia súd prvej inštancie na takýto návrh žalovaného poukazoval, avšak zo samotného odôvodnenia jeho rozhodnutia (ods. 7 napadnutého rozhodnutia) nie je zrejmé, či súd prvej inštancie rozhodoval o návrhu na prerušenie konania alebo rozhodol o prerušení ex offo, pričom ustanovenie § 164 CSP pripúšťa obe tieto možnosti.

18. K návrhu na prerušenie konania, na ktoré súd prvej inštancie poukazoval v odseku 2. svojho rozhodnutia, odvolací súd poukazuje na to, že tento návrh žalovaného na prerušenie konania bol prednesený na pojednávaní dňa 19.07.2023 ústne do zápisnice. Formu právnych úkonov v súčasnosti CSP upravuje v ustanovení § 125 ods. 1, pričom v súčasnosti Civilný sporový poriadok takúto formu právneho úkonu (ústne do zápisnice) nepripúšťa. Preto, ak bol návrh na prerušenie konania prednesený ústne do zápisnice, nebol uskutočnený v zákonom predpokladanej forme a teda nemôže mať žiadne zákonom predpokladané právne účinky, vrátane povinnosti súdu rozhodnúť o ňom. Pre porovnanie odvolací súd poukazuje na to, že predchádzajúca procesná úprava - Občiansky súdny poriadok - takúto formu právnych úkonov podľa § 42 ods. 1 OSP pripúšťa.

19. Už samotná skutočnosť, že z napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, či súd prvej inštancie rozhodoval o návrhu žalovaného na prerušenie konania alebo rozhodoval ex offo robí napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľným, pričom uvedený nedostatok je odvolací súd oprávnený podľa § 380 ods. 2 CSP skúmať aj vtedy, ak odvolateľ túto vadu nenamietal.

20. Podľa § 236 CSP, v písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie označenie súdu, ktorý ho vydal, označenie strán a ich zástupcov, označenie prejednávaneho sporu, výrok, stručné odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia.

21. Stručným odôvodnením uznesenia ako súdneho rozhodnutia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia treba rozumieť také jeho odôvodnenie, ktoré obsahuje zrozumiteľné uvedenie dôvodov, na ktorých je založené.

22. K základným právam účastníka konania obsiahnutým v práve na spravodlivý proces patrí právo na uvedenie dostatočných dôvodov, na ktorých je rozhodnutie založené. V súvislosti s riadnym odôvodnením je potrebné uviesť, že vychádzajúc z konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (okrem iného veci G. R. proti Š., rozsudok z 21. októbra 1999, týkajúci sa sťažnosti č. 30544/96, R. T. proti Š., rozsudok z 9. decembra 1994, týkajúci sa sťažnosti č. 18390/91, V. D. H. proti H., rozsudok z 19. apríla 1994, týkajúci sa sťažnosti č. 16034/90, judikatúry Ústavného súdu SR (sp. zn. I. ÚS 226/03 z 12. mája 2004, III. ÚS 209/04 z 23. júna 2004, sp. zn. III. ÚS 95/06 z 15. marca 2006, sp. zn. III. ÚS 260/06 z 23. augusta 2006, sp. zn. III. ÚS 36/2010 zo 4. mája 2010, sp. zn. I. ÚS 114/08 z 12. júna 2008), nie je nutné, aby na každú žalobnú námietku bola daná súdom podrobná odpoveď a rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzovaný s ohľadom na okolnosti každého prípadu, ak však súd v odôvodnení nereaguje na zásadnú, relevantnú námietku, súvisiacu s predmetom súdnej ochrany prednesenú žalobcom, je potrebné tento nedostatok považovať za prejav arbitrárnosti (svojoľnosti). (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 12. mája 2011, sp. zn. 8 Sžo 122/2010)

23. Požiadavke na riadne a teda aj zákonné odôvodnenie rozhodnutia súdu odvolaním napadnuté rozhodnutie nezodpovedá, pretože v ňom absentuje akákoľvek úvaha súdu resp. zdôvodnenie aplikácie ustanovenia § 164 CSP na prejednávajúcu vec, resp. otázku dôvodnosti prerušenia konania. Dotknuté zákonné ustanovenie vyžaduje minimálne:

a) vymedzenie konania a stručne aj jeho predmetu, vo vzťahu ku ktorému sa otázka prerušenia prebiehajúceho konania skúma

b) vymedzenie otázky, ktorá sa rieši v konaní pod bodom a)

c) zdôvodnenie významu otázky podľa písm. b) pre rozhodnutie súdu v prejednávanej veci

d) zdôvodnenie vhodnosti prípadne účelnosti prerušenia konania v prejednávanej veci.

24. Kým nevyhnutný obsah stručného odôvodnenia uznesenia o prerušení konania podľa § 164 CSP vymedzený vyššie pod písmenami a) a b) predstavuje skôr vymedzenie skutkových otázok, obsah pod písmenami c) a d) predstavuje skôr právne posúdenie veci, pričom v niektorých prípadoch právne posúdenie veci o týchto skutočnostiach môže splynúť, prípadne môže byť založené na totožných dôvodoch.

25. V prejednávanej veci síce súd prvej inštancie otázky pod bodom a) a b) vymedzené vyššie vo svojom rozhodnutí obsiahol, avšak úplne v ňom absentovalo akékoľvek právne zdôvodnenie jeho rozhodnutia, teda otázky pod bodom c) a d), vymedzené vyššie. Je preto potrebné konštatovať, že súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal zo všetkými zákonnými predpokladmi ním posudzovanej otázky (dôvodnosti prerušenia konania podľa § 164 CSP), čo robí jeho rozhodnutie nepreskúmateľným.

26. Odvolací súd rovnako ako odvolateľ dospel k záveru, že časť odseku 7 napadnutého uznesenia pravdepodobne chýba, keďže posledná veta tohto odseku nie je dokončená. Ak aj nedopatrením vypadla z uznesenia súdu prvej inštancie rozhodujúca časť odôvodnenia, nič to na výsledku odvolacieho konania nemôže zmeniť vzhľadom na to, že tá časť odôvodnenia, ktorá v napadnutom rozhodnutí obsiahnutá je nespĺňa požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

27. Ako dôvodnú odvolací súd vyhodnotil aj odvolaciu námietku žalobcu o zmätočnom petite napadnutého uznesenia, pretože ako správne žalobca poukázal, môže vyvstať viacero právnych dôvodov, v dôsledku ktorých označený rozsudok nikdy nenadobudne právoplatnosť.

28. Podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak neboli splnené procesné podmienky.

29. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

30. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

31. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

32. Podľa § 391 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

33. Pretože nepreskúmateľnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia mala za následok porušenie práv odvolateľa na spravodlivý proces a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP uznesenie súdu prvej inštancie zrušil v celom rozsahu a podľa § 391 ods. 1 CSP rozhodol o vrátení veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

34. Úlohou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní zväziť, či disponuje kvalifikovaným návrhom na prerušenie konania, prípadne či zistil dôvody, pre ktoré je v danom prípade potrebné prerušiť konanie, opätovne zhodnotiť splnenie podmienok na prerušenie konania, vrátane toho, či tieto dôvody stále trvajú, a v prípade, ak opätovne dospeje k záveru o tom, že prerušenie konania v prejednávanej veci je dôvodné, tento záver riadne odôvodní a o veci opätovne rozhodne tak, aby jeho závery o každej rozhodujúcej otázke boli preskúmateľné s tým, že právny názor odvolacieho súdu vyslovený v tomto rozhodnutí je podľa § 391 ods. 2 CSP pre súd prvej inštancie záväzný. V prípade, ak súd prvej inštancie dospeje k záveru, že disponuje kvalifikovaným návrhom žalovaného na prerušenie konania a dospeje k záveru, že tento návrh nie je dôvodný, bude postupovať podľa § 162 ods. 3 CSP a o zamietnutí návrhu na prerušenie konania rozhodne až v rozhodnutí vo veci samej.

35. Podľa § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

36. Toto rozhodnutie senát Krajského súdu v Bratislave prijal pomerom hlasov 3: 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu nadriadeného súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).